

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОУНБ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОГЛЯД

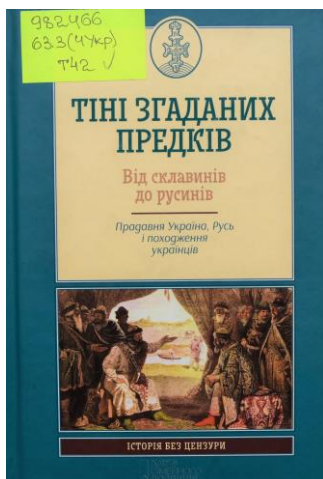
ІСТОРИЧНА ЛІТЕРАТУРА

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ БЕЗ ЦЕНЗУРИ»

Сьогодні, коли відбуваються потужні зрушення в суспільному сприйнятті минулого, відновлюється інтерес до історії нашої держави - України.

Улітку 2014 р. на інтернет-сайті likbez.org.ua запрацював громадський проект «ЛІКБЕЗ. Історичний фронт», який об'єднав небайдужих до долі країни істориків з провідних наукових та освітніх установ. Так започаткувалась нова серія книг «Історія без цензури», автори яких не виконують ідеологічне замовлення, їхні оцінки часом не збігаються, що дозволяє кожному читачеві самому виступити суддею в цих суперечках.

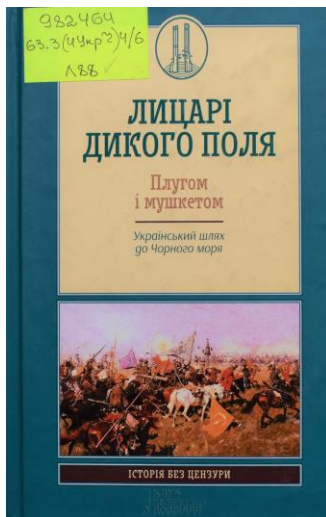
Для кожного народу його походження — це річ фундаментальна. «Хто ми: чії сини, яких батьків?». Без відповіді на це питання важко торувати шлях у сучасності й тим паче в майбутнє. Останні чотири роки змусили багатьох українців гостріше замислитися над цим. В книзі із згаданої вище серії **982466 63.3(4Укр) Т42 Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів : прадавня Україна, Русь і походження українців / [упоряд. К. Галушка]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. — 352 с. - (Історія без цензури)** простежуються шляхи наших найдавніших предків — від початків залюднення території сучасної України до розквіту Київської держави

«золотої доби» у середині XI ст. Український народ протягом століть змінював свої назви (були древляни чи сіверяни, потім русь чи русини, потім черкаси чи українці), але як спільнота він здавна жив на тій самій землі.

Сучасна історична наука не викреслює з нашої історії жодного народу. Попри те, що кочівники століттями воювали із хліборобами на наших теренах, вони всі разом долучилися до формування сучасного народу України. Українці, кримські татари, болгары та угорці, готи і греки, гагаузи, поляки і росіяни — це все сучасна Україна.

Історія свідчить, що серед європейських країн через територію України пройшло найбільше народів. Це означає, що наша культурна спадщина в Європі — найбагатша.

Анексія Росією Криму 2014 р. загострює інтерес до історії Південної України. Автори книги **982464 63.3(4Укр)7)4/6 Л88 Лицарі Дикого Поля. Плугом і мушкетом : український шлях до Чорного моря / [упоряд.**

К. Галушка]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури) намагаються знайти відповідь на питання «чий Крим?». Кримські татари — єдиний, окрім українців, народ сучасної України, який мав тут свою окрему державну історію. Саме татарський Крим активізував і стимулював виникнення українського козацтва, що почало творити нашу державу. Кримці та козаки і воювали, і родичалися, чимало татарських орд було оселено на Україні і долучилося до формування нашого народу, козаки натомість втручалися у високу кримську політику. Сьогодні їх нащадки є одночасно і татарами, і українцями. Тому, мабуть, стає зрозумілим, чому саме за сьогоднішньої ситуації патріотично налаштовані кримські татари завзято борються за повернення Криму до складу незалежної України.

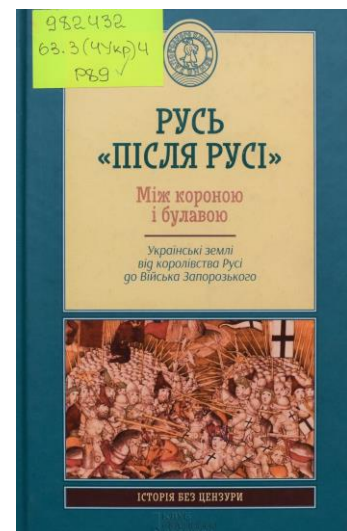
До цього тому не випадково увели нарис і про Слобідську Україну, бо до середини XVII ст. майбутня Слобожанщина лише була частиною Дикого Поля, - так само як і причорноморський Південь. І міграційний рух українців на схід мало чим відрізнявся від подальшого руху на південь. А може, й відрізнявся? Але щоб дізнатися, треба прочитати.

Цю книжку писали автори з Києва, Харкова, Нікополя, Одеси й Севастополя. Це також добре, бо кожен регіон України має своє власне бачення своєї історії, і його також важливо знати й поважати.

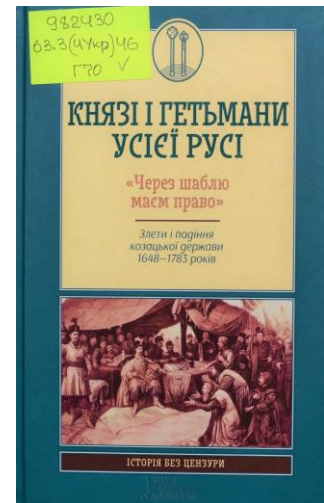
Книга не є послідовною і повною історією Південної України, а є авторськими нарисами, які подають лише її окремі фрагменти, про які не знає широкий загал, але знайомство з якими може щиро вразити читача.

Черговий том серії 982432 63.3(4Укр)4 P89 Русь «Після Русі». Між короною і булавою : українські землі від королівства Русі до Війська Запорозького / [авт. кол. В. М. Горобець та ін.]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури) дає можливість осмислити питання, чи могла бути «Русь після Русі»? Це дивне словосполучення насправді містить цілу купу прихованих сюжетів — не лише історичних, а й ідеологічних. Частина з них набула раптом актуальності 2014 р., коли чимало з українців знову замислилися про витoki своєї держави і народу, стосунки з давніми сусідами.

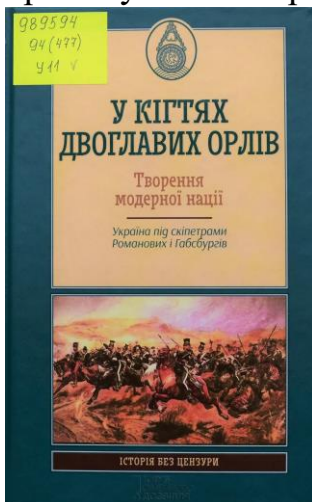
Віддавна є дразливими для істориків та загалу питання: Коли закінчилася Русь і почалася Україна? Коли закінчилася Київська Русь? Чи існувала Галицько-Волинська держава? Чи була литовсько-руська доба періодом бездержавності українців? Чи була Річ Посполита «польським завоюванням»? Автори уникають термінологічних дискусій і лише показують, як відбувалася боротьба за Україну у другій половині XIV та першій половині XVI ст., оскільки це мало відоме широкому загалу.

Визначальною з точки зору перспектив історичного розвитку подією для України стало козацьке повстання, яке на початку 1648 р. підняв тоді ще чигиринський сотник, а згодом ушлявлений козацький гетьман Богдан Хмельницький. Цей потужний виступ, якого досі не бачили у своїй історії ані Україна, ані Річ Посполита, у складі якої перебували на той час українські землі, дослідники називають «визвольною війною», «національно-визвольною війною», «національною революцією». Про те, як виривалась назовні енергія визвольних змагань українців у середині XVII ст., як народжувалась, розвивалась і занепадала Козацька держава, як вершилась велика історія України в її по-справжньому золоту добу, коли поняття «вільність», «право», «гідність», «незалежність» були не порожніми звуками, а сенсом самого життя і розповідає книга **982430 63.3(4Укр)46 Г70 Горобець, В. Князі і гетьмани усієї Русі. "Через шаблю маємо право"** : злети і падіння козацької держави, 1648-1783 років / В. Горобець. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури).

Чи була Україна російською та австрійською колонією? Як розуміти поняття «нація», «українець», «малорос», «русин», «росіянин», «поляк»? Як формувалася українська національна ідея? Як зароджувалися визвольні рухи? Відповіді на ці питання, які особливо сьогодні стали вкрай актуальними, пропонують автори книги **989594 94(477) У11 У кігтях двоглавих орлів.**

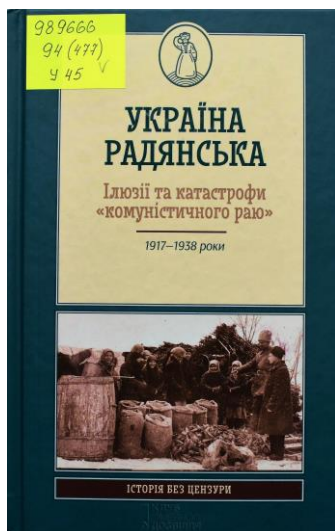
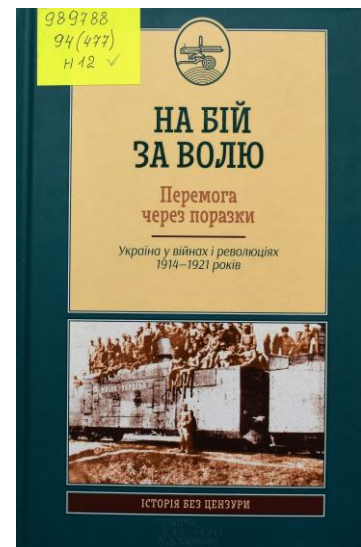

Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів / [авт. кол.: А. Галушка та ін.]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури). Негаразди самореалізації нинішньої незалежної України цілком справедливо можна пояснювати *постколоніальним синдромом*, оскільки це є проблемним переходом від несвободи до свободи: люди, звикнувши до меншовартості й несвободи, не можуть швидко змінитися. Нинішні реалії також дають нам чимало приводів для роздумів і порівнянь, бо ж ХХІ ст. аж ніяк не загубило в минулому колоніалізм та імперство. І приклад «русского міра» тут є цілком промовистим.

Усе, що ми маємо сьогодні як «світову систему ХХІ ст.», започаткувала Перша світова війна та ті соціальні експерименти й катастрофи, до яких вона призвела. Її наслідком стала й Друга світова, і «холодна війна». І сьогоднішній конфлікт Росії з великим світом коріниться в тих явищах, які породила Перша світова. Одне з них — це новітня Україна.

Улітку 1914 р. русини та малороси зіткнулися на полі бою з гвинтівками в руках і вбивали одне одного протягом трьох років, захищаючи власними тілами імперії Романових та Габсбургів. А протягом 1917-1921 рр. вони як українці захищали вже власну державу.

З подіями 1917-1921 рр. - періоду Української національно-демократичної революції, утворення Центральної Ради, Української Народної Республіки - знайомить черговий том серії 989788 94(477) Н12 **На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914-1921 років** / [авт. кол.: А. Руккас та ін.]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури). Автори розповідають про військове будівництво Центральної Ради та українізацію в російській армії 1917-1918 рр., першу і другу війну з радянською Росією, а також війну з російськими білогвардейцями, оборону західних рубежів: війна ЗУНР і УНР проти Польщі 1918-1919 рр.; польсько-український союз і війну проти радянської Росії в 1920 р.

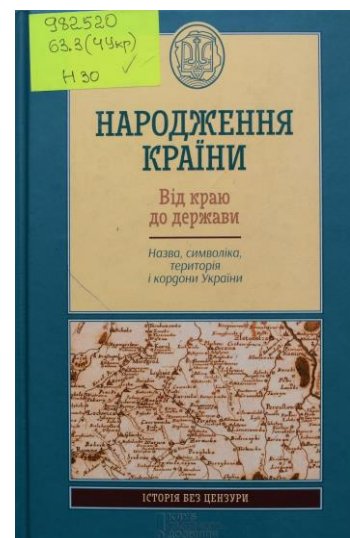

У книзі 989666 94(477) У45 **Україна радянська. Ілюзії та катастрофи "комуністичного раю" : 1917-1938 роки** / [авт. кол.: Г. Єфіменко, Я. Примаченко, О. Юркова]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. – 352 с. - (Історія без цензури) аналізується становлення радянського проекту в Україні, національна політика більшовиків як засіб відродження імперії, існування різноманітних позанаціональних радянських республік, зокрема, Донецько-Криворізької (Донкривбас). Автори висвітлюють болочу для кожного українця тему Голодомору 1932-1933 рр. як закономірний результат більшовицької політики, а також особливості формування ілюзій в Україні в постголодоморні 1933-

1938 рр.

Знайшов відображення у цьому томі і період сталінських репресій. «Розстріляне відродження» - так сьогодні називають знищення кращих представників літературно-мистецької інтелігенції — цвіт української нації: письменники, художники і митці, які могли дати зразки творчості європейського рівня і стати окрасою світової культурної спадщини.

Книга 982520 63.3(4Укр) Н30 **Народження країни. Від краю до держави : назва, символіка, територія і кордони України** / [авт. кол.: К. Галушко та ін. ; упоряд. К. Галушка]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури). розповідає про те, як Україна «здобувала себе»: як ставала країною, а потім державою, як укорінювалася назва «Україна» протягом століть, якою символікою користувалися наші предки, як формувала свою територію та окреслювала її кордонами — тими кордонами, які нам сьогодні доводиться боронити зі зброєю в руках. Ці межі з'явилися не випадково й часто

здобувалися дорогою ціною.

Крім того, читачі дізнаються історію появи українського прапора, герба та гімну — державних символів, які сьогодні набувають нового, заслуженого й набагато важливішого значення, ніж за колишніх часів зневіри та розчарування.

Автори-історики по-своєму виклали певну тему, намагаючись спростити для масового читача академічний апарат (посилання і коментарі), і тому кожен розділ своєрідний і за стилем, і за докладністю.

Про те, які військові конфлікти відбувалися на теренах України, на чому тримаються українські воєнні традиції, що треба згадати і відновити, про історію військової справи на українських землях від доби неоліту, раннього заліза, великого переселення народів, Кримського ханату, Козацького гетьманату до часів Другої світової війни, розповідають автори книги **982526 63.3(4Укр) П49 Поле битви - Україна. Від "володарів степу" до "кіборгів" : воєнна історія України від давнини до сьогодення / [упоряд. К. Галушка]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с. - (Історія без цензури).**

Остання глава чергового тому серії присвячена сучасним подіям на сході нашої країни, яка зазнала військової агресії з боку Росії (2014-2015 рр.), та воїнам, які захищали та продовжують боронити нашу державу. Особливо відзначились захисники Донецького аеропорту, які отримали назву «кіборги».

Протягом 2017 року Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека отримала велику кількість нових книг з історії України, які, звісно, не могли вміститися в цей огляд. Ознайомитися з новими надходженнями можна в Електронному каталозі нашої бібліотеки: <http://zounb.zp.ua/search/> або завітати до нас за адресою: м. Запоріжжя, пр. Соборний, 142.

*Підготувала Л. П. Подлепян
Відділ наукової інформації та бібліографії*